

Slovenske Šolske Matice „Pedagoški Letopis“, III. zvezek (uredila H. Schreiner in V. Bežek) obsega dvoje izvestij o pedagoškem slovstvu (A. Računstvo, L. Lavtar; B. Telovadba, dr. Jos. Tominšek), dvoje razprav (A. Kernova teorija o predmetu in prislovju, dr. Jan. Bezjak; C. O šolskih izprehodih, izletih in potovanjih, J. Koprivnik), nadalje teme in teze pedagoških poročil pri učiteljskih skupščinah, tajnikovo poročilo o delovanju „Slovenske Šolske Matice“ leta 1903., upravni odbor in imenik društvenikov. — Lavtar nadaljuje v svojem spisu svoje obširno in zanimivo izvestje o računstvu, katerega prvi del je v II. zvezku „Pedag. Letopisa“, ter nam slika razvoj metode računstva od Pestalozzija do današnjega dne. Poučen je pogled po (nam tujem) italijanskem in francoskem računostvju in Lavtarjeva sodba: „Italijani in Francozi še niso našli trdnih tal, na katerih bi razvijali računstvo v skladu z otroško sposobnostjo.“ Koliko so se stari slovenski abecedniki ozirali na računstvo, sem pokazal v spisu „O pouku slov. jezika“ na strani 21.—22., vsekakor pa je tudi v tej točki zanimiv Pohlina s svojimi „Bukovcami za rajtenge. V Lublani 1781.“ — Tominškovo izvestje o telovadbi bodo radi čitali vsi, ki jim je do vzgoje zdravega, telesno in duševno krepkega zaroda, osobito pa sokolski krogi. Ob koncu priporoča dr. Tominšek skupno posvetovanje večšakov o telovadski terminologiji, dotlej pa da naj vztraja vsak pri svojem. — Koprivnikova razprava „o šolskih izprehodih, izletih in potovanjih“, ki so važna za zemljepisni, zgodovinski, prirodopisni in jezikoslovni pouk, za petje, za verouk, da, tudi za računanje in geometrijo, izpodbudi šolske kroge, da se bodo ne le pri ljudskih, ampak tudi pri srednjih šolah bolj ozirali na učenje „po nebu in zvezdah, po lipah in hrastih“. — Dr. Bezjak bo s svojo razpravo o Kernovi slovniški teoriji, kjer zajema tudi iz svojega bogatega vira, dandanes imel več uspeha nego pred leti, ko se „poklicani krogi“ še niso posebno zanimali za to vprašanje — dandanes je živo na slovenskem šolskokulturnem polju in to je zasluga „Slovenske Šolske Matice“ in osobito njenega predsednika, gosp. ravnatelja Schreinerja.

Dr. Fr. Ilešič.

Časopis za zgodovino in narodopisje, izdaja „Zgodovinsko društvo v Mariboru“, urejuje Anton Kaspert. Cena tega časopisa, katerega prva dva snopiča sta nam došla in o katerega zanimivi vsebini izpregovorimo še, je za neude imenovanega društva 6 K na leto. Redni udje „Zgodovinskega društva“, ki plačajo za leto 5 K ali pa 100 K enkrat za vselej, dobivajo časopis brezplačno.

Vodnik po Gorenjskem, spisal F. G. Kranj 1904. Založil, tiskal in izdal Iv. Pr. Lampret, tiskar. Cena? **Vodnik po Gorenjskem** je knjižica, ki jo bo s pridom vzel v roke vsakdo, ki mu naša divna Gorenjska še ni popolnoma znana, pa se hoče seznaniti z njo. Knjižica je pisana s toplo ljubeznijo do stvari, a ima to prednost, da nikjer ne pretirava, temveč se drži povsod golih dejstev, tako da se ni treba bati razočaranja nikomur, ki se je dal po njej morda zvoditi kam. Med tekstom se nahaja več primernih slik in je knjižici pridejan tudi zemljevid Gorenjske z novo bohinjsko in tržiško železnico. Posamezni izvodi zemljevida se dobivajo lahko tudi sami zase pri g. D. Repetu, trgovcu na Bledu, po 30 h.

„Matica Hrvatska“ je za l. 1903. svojim članom poklonila „Slike iz slavenske povesti“, ki jih je napisal slavnoznan hrvatski povestničar profesor V. Klaić. V 21 slikah nas izprejva po slovanski prošlosti: zavest slovanske zajednice kaže prva slika, „priča o Čehu, Lehu in Mehu (Rusu)“, o treh bratih, ki so z jugoslovanskega sveta, izpod Krapine krenili na sever in iztok ter osnovali češko, poljsko in rusko državo. Ob sijaju te priče so se greli Slovani ob svojem preporodu,